

Å JOBBE PÅ EN TE-PLANTASJE

Tema: Urettferdig handel

Trinn: 5.-7.klasse

I filmen blir vi kjent med Anita, en dame som jobber som te-plukker i Bangladesh. Landet produserer mye te, og tjener mye penger på å selge te til utlandet. Teproduksjonen fører med seg mange arbeidsplasser, og omtrent 4 millioner mennesker jobber med te på en eller annen måte. Anita og damene som plukker te-blader må fylle 23 nett hver dag for i det hele tatt å få betalt. Lønnen er 8 kroner dagen, men hvis de fyller mindre enn 23 nett får de ingenting. I denne filmen ser vi nærmere på de urettferdige forholdene i te-industrien.

Undervisningsopplegget er fra 5. – 7. trinn, det kan derfor være greit at læreren tilrettelegger med felles gjennomgang, og eventuelt tillater bruk av kalkulator dersom det trengs i noen grupper.

Å Jobbe på en te-plantasje	
Målgruppe	5.-7. klasse
Læringsmål for opplegget	<ul style="list-style-type: none">- Innsikt i menneskers levekår i Bangladesh.- Kunne forklare hvordan urettferdige handelsavtaler rammer de som lever i fattigdom ekstra hardt og hvorfor det er urettferdig.- Få en forståelse av at te-produksjonen i Bangladesh har en sammenheng med våre valg som forbrukere i Norge.
Hvordan bruke opplegget	Se filmen før man gjør oppgavene som følger med. Refleksjonsspørsmålene kan brukes muntlig til klassediskusjon.
Tidsramme	Ca. 45min.
Kompetansemål	Samfunnsfag <ul style="list-style-type: none">- Reflektere over korleis kommersiell påverknad kan verke inn på forbruk, personleg økonomi og sjølvbilete

MATTEOPPGAVER

1. En gjennomsnittsnordmann jobber 1750 timer i året (utenom ferie). En arbeider på te-plantasjen har ikke ferie, og jobber 6 dager i uken.
 - a. Hvor mange timer i året jobber en teblad-plukker dersom han/hun jobber gjennomsnittlig åtte timer hver arbeidsdag? Det er 52 uker i et år.
 - b. Hvor mange flere timer jobber te-plukkeren enn nordmannen på et arbeidsår?
2. Gjennomsnittlig dagslønn for en te-plukker er 8 kroner. En nordmann har i gjennomsnitt 286 kroner per time.
 - a. Hva er dagslønnen til en gjennomsnittsnordmann (som jobber 8 timer per dag)?
 - b. Cirka hvor lenge må en nordmann jobbe for å tjene 8 kroner?
 - c. Hva tenker du om forskjellen på hvor mye man jobber i Bangladesh og Norge, og forskjellen på hvor mye man tjener i disse to landene?
3. En te-arbeider tjener 8 kroner på en dag når han/hun klarer å plukke 23 kilo te-blader. Dette gir 5,5 kilo ferdig behandlet te. (Det er cirka 1 kilo med te-blader i hvert nett te-plukkerne fyller opp ute på te-plantasjen).
 - a. Hvor mange kilo te-blader plukker man i løpet av en arbeidsuke når man plukker 23 kilo hver dag? (Husk de har fri en dag i uka)
 - b. I produksjonen av te er det flere ledd som skal få betalt: teplukker – den lokale te-fabrikken – teselskapet (Twinings, Pukka o.l.) – transport – butikk i Norge. Hvor mange prosent synes du at hvert av disse leddene burde fått betalt? Fordel 100% på de fem leddene på en måte som du mener er rettferdig.
 - c. En te-plukker i Bangladesh tjener ca. 50 øre (0,50 kroner) per kilo med ferdig behandlet te. En pakke te kjøpt i butikk i Norge inneholder ca. 30 gram og koster 50 kroner. Hva blir kiloprisen i butikken i Norge? Hva tenker du om de store forskjellene på hva te-arbeideren tjener per kilo, og kiloprisen i butikken?

Refleksjonsoppgaver

1. Hva kan du få for 8 kroner her i Norge?
2. Hvorfor tror dere at lønningene er så lave på te-plantasjene? Hvem tjener på at lønningene er så lave?
3. Kan du tenke deg å betale mer for teen du kjøper her i Norge hvis det medførte at te-arbeiderne fikk bedre lønn?

Fasit matteoppgaver

1.
 - a. 2496 timer
 - b. 746 timer

2.
 - a. 2288 kroner
 - b. 1 min = 4,76 kroner, så rett under 2 minutter. Helt presist: 1,67min.
 - c. Ingen fasit

3.
 - a. 138 kilo
 - b. Ingen fasit
 - c. Ca. 1667 kroner.

Kildeliste, sist oppdatert 21.12.2018

- ECDO, Hei Verdens samarbeidspartner i Sylhet, Bangladesh.
- Lovdata: <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2005-06-17-62>
- <https://www.framtiden.no/medlemsblad/bedrifters-samfunnsansvar/tekoppens-skitn-e-hemmelighet.html>

- [https://forskning.no/forebyggende-helse-mat-og-helse-planteverden-stub/2008/02/h
ele-verden-drikker-te](https://forskning.no/forebyggende-helse-mat-og-helse-planteverden-stub/2008/02/h
ele-verden-drikker-te)
- www.ssb.no